

Streszczenie decyzji Komisji**z dnia 18 lipca 2018 r.****dotyczącej postępowania przewidzianego w art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i art. 54 Porozumienia EOG****(Sprawa AT.40099 – Google Android)***(notyfikowana jako dokument C(2018) 4761)***(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)****(2019/C 402/08)**

W dniu 18 lipca 2018 r. Komisja przyjęła decyzję dotyczącą postępowania przewidzianego w art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w art. 54 Porozumienia EOG. Zgodnie z przepisami art. 30 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 ⁽¹⁾ Komisja podaje niniejszym do wiadomości nazwy stron oraz zasadniczą treść decyzji, wraz z informacjami na temat wszelkich nałożonych kar, uwzględniając jednak uzasadnione prawo przedsiębiorstw do ochrony ich tajemnic handlowych.

1. Wprowadzenie

- 1) W decyzji stwierdza się, że postępowanie firmy Google LLC („Google”) w odniesieniu do określonych warunków w umowach związanych z korzystaniem z inteligentnego mobilnego systemu operacyjnego firmy Google, Android, oraz niektórych aplikacji mobilnych („aplikacji”) i usług, stanowi jednolite i ciągłe naruszenie art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) i art. 54 Porozumienia EOG.
- 2) W decyzji wskazano również, że postępowanie firmy Google stanowi cztery odrębne naruszenia art. 102 TFUE i art. 54 porozumienia EOG, które także stanowią elementy jednolitego i ciągłego naruszenia.
- 3) W decyzji nakazuje się firmie Google i jej spółce dominującej Alphabet Inc. („Alphabet”) skuteczne zaprzestanie tego naruszenia i nakłada się grzywnę na firmy Google i Alphabet z tytułu postępowania stanowiącego nadużycie w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia dzisiejszego.
- 4) W dniach 6 lipca 2018 r. i 17 lipca 2018 r. Komitet Doradczy ds. Praktyk Ograniczających Konkurencję i Pozycji Dominujących wydał pozytywne opinie dotyczące przedmiotowej decyzji wydanej zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 oraz grzywny nałożonej na firmy Google i Alphabet.

2. Definicja rynku

- 5) W decyzji stwierdzono, że właściwym rynkiem produktowym do celów niniejszej sprawy są:
 - a) rynek światowy (z wyłączeniem Chin) objętych licencją inteligentnych mobilnych systemów operacyjnych;
 - b) rynek światowy (z wyłączeniem Chin) sklepów z aplikacjami dla systemu Android;
 - c) krajowe rynki ogólnych wyszukiwarek internetowych; oraz
 - d) rynek światowy mobilnych przeglądarek internetowych niespecyficznych dla danego systemu operacyjnego.

3. Pozycja dominująca

- 6) W decyzji stwierdza się, że od 2011 r. firma Google zajmuje pozycję dominującą na: (i) rynku światowym (z wyłączeniem Chin) objętych licencją mobilnych systemów operacyjnych; (ii) rynku światowym (z wyłączeniem Chin) sklepów z aplikacjami dla systemu Android; oraz (iii) na wszystkich krajowych rynkach ogólnych wyszukiwarek internetowych w EOG.

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1.

- 7) Wniosek, że firma Google zajmuje pozycję dominującą na rynku światowym (z wyłączeniem Chin) objętych licencją mobilnych systemów operacyjnych, wyciągnięto na podstawie udziału firmy Google w rynku, istnienia barier w zakresie wejścia na rynek i ekspansji, braku równoważącej siły nabywczej oraz niewystarczającej presji pośredniej ze strony nieobjętych licencją systemów mobilnych (takich jak iOS Apple).
- 8) Wniosek, że firma Google zajmuje pozycję dominującą na światowym rynku (z wyłączeniem Chin) sklepów z aplikacjami dla systemu Android, wyciągnięto na podstawie udziału firmy Google w rynku, ilości i popularności aplikacji dostępnych w sklepie Google Play Store, funkcji automatycznej aktualizacji w Play Store, faktu, że producenci oryginalnego sprzętu mogą uzyskiwać usługi Google Play wyłącznie za pośrednictwem sklepu Play Store, istnienia barier w zakresie wejścia na rynek i ekspansji, braku równoważącej siły nabywczej producentów urządzeń oraz niewystarczającej presji ze strony sklepów z aplikacjami do nieobjętych licencją mobilnych systemów operacyjnych (takich jak sklep Apple AppStore).
- 9) Wniosek, że firma Google zajmuje pozycję dominującą na wszystkich rynkach krajowych ogólnych wyszukiwarek internetowych w EOG, wyciągnięto na podstawie udziału firmy Google w rynku, istnienia barier w zakresie wejścia na rynek i ekspansji, faktu, że użytkownicy sporadycznie używają więcej niż jednej ogólnej wyszukiwarki internetowej na raz (wieloadresowość), istnienia efektów marki oraz braku równoważącej siły nabywczej.

4. Nadużycie pozycji dominującej

Sprzedaż wiązana aplikacji wyszukiwarki Google

- 10) Co najmniej od dnia 1 stycznia 2011 r. firma Google powiązała aplikację wyszukiwarki Google z aplikacją sklepu Google'a Play Store. Komisja stwierdza, że takie postępowanie stanowi nadużycie dominującej pozycji firmy Google na rynku światowym (z wyłączeniem Chin) sklepów z aplikacjami dla systemu Android.
- 11) Po pierwsze w decyzji wskazano, że: (i) aplikacja sklepu Play Store i aplikacja wyszukiwarki Google są odrębnymi produktami; (ii) firma Google ma dominującą pozycję na rynku produktu wiążącego (rynek światowy (z wyłączeniem Chin) sklepów z aplikacjami dla systemu Android); oraz (iii) produkt wiążący (aplikacja sklepu Play Store) nie może zostać uzyskany bez produktu związanego (aplikacja wyszukiwarki Google).
- 12) Po drugie w decyzji stwierdza się, że powiązanie aplikacji wyszukiwarki Google z aplikacją sklepu Play Store może ograniczać konkurencję. Jest to spowodowane tym, że: (i) powiązanie obu aplikacji daje firmie Google znaczącą przewagę konkurencyjną nad konkurującymi dostawcami ogólnych wyszukiwarek internetowych; oraz (ii) powiązanie obu aplikacji przyczynia się do utrzymania i wzmocnienia dominującej pozycji firmy Google na poszczególnych krajowych rynkach ogólnych wyszukiwarek internetowych, zwiększa bariery wejścia na rynek, zniechęca do innowacji i szkodzi, bezpośrednio lub pośrednio, konsumentom.
- 13) Po trzecie w decyzji stwierdza się, że firma Google nie wykazała istnienia żadnego obiektywnego uzasadnienia powiązania aplikacji wyszukiwarki Google z aplikacją Play Store.

Sprzedaż wiązana przeglądarki Google Chrome

- 14) Od dnia 1 sierpnia 2012 r. firma Google powiązała przeglądarkę Google Chrome z aplikacją sklepu Play Store i z aplikacją wyszukiwarki Google. Komisja stwierdza, że takie postępowanie stanowi nadużycie dominującej pozycji firmy Google na rynku światowym (z wyłączeniem Chin) sklepów z aplikacjami dla systemu Android i krajowych rynków ogólnych wyszukiwarek internetowych.
- 15) Po pierwsze w decyzji wskazano, że: (i) przeglądarka Google Chrome stanowi odrębny produkt niż aplikacja sklepu Play Store i aplikacja wyszukiwarki Google; (ii) firma Google ma dominującą pozycję na rynkach produktów wiążących (rynek światowy (z wyłączeniem Chin) sklepów z aplikacjami dla systemu Android i krajowe rynki ogólnych wyszukiwarek internetowych); oraz (iii) produktów wiążących (aplikacja sklepu Play Store i aplikacja wyszukiwarki Google) nie można uzyskać bez produktu związanego (przeglądarka Google Chrome).

- 16) Po drugie w decyzji stwierdza się, że powiązanie przeglądarki Google Chrome z aplikacją sklepu Play Store i aplikacją wyszukiwarki Google może ograniczać konkurencję. Jest to spowodowane tym, że: (i) powiązanie to daje firmie Google znaczącą przewagę konkurencyjną nad przeglądarkami internetowymi niespecyficznymi dla danego systemu operacyjnego; oraz (ii) powiązanie tych aplikacji zniechęca do innowacji i szkodzi, bezpośrednio lub pośrednio, użytkownikom korzystającym z mobilnych przeglądarek internetowych i przyczynia się do utrzymania i wzmocnienia dominującej pozycji firmy Google na poszczególnych krajowych rynkach ogólnych wyszukiwarek internetowych.
- 17) Po trzecie w decyzji stwierdza się, że firma Google nie wykazała istnienia żadnego obiektywnego uzasadnienia powiązania aplikacji przeglądarki Google Chrome z aplikacją sklepu Play Store i aplikacją wyszukiwarki Google.

Udzielanie licencji na aplikację sklepu Play Store i aplikację wyszukiwarki Google uzależnione od wywiązania się z zobowiązań określonych w tzw. umowach o przeciwdziałaniu fragmentacji systemu (AFA)

- 18) Począwszy od co najmniej 1 stycznia 2011 r., firma Google uzależnia udzielanie licencji na aplikację sklepu Play Store i aplikację wyszukiwarki Google od zgody producentów urządzeń na wywiązanie się z zobowiązań określonych w tzw. umowach o przeciwdziałaniu fragmentacji systemu. Komisja stwierdza, że takie postępowanie stanowi nadużycie dominującej pozycji firmy Google na rynku światowym (z wyłączeniem Chin) sklepów z aplikacjami dla systemu Android i krajowych rynkach ogólnych wyszukiwarek internetowych.
- 19) Po pierwsze decyzja wskazuje, że nałożenie zobowiązań w zakresie przeciwdziałania fragmentacji nie ma związku z udzielaniem licencji na aplikację sklepu Play Store i aplikację wyszukiwarki Google, firma Google ma pozycję dominującą na rynku światowym (z wyłączeniem Chin) sklepów z aplikacjami dla systemu Android i na krajowych rynkach ogólnych wyszukiwarek internetowych oraz że nie można uzyskać dostępu do aplikacji sklepu Play Store i aplikacji wyszukiwarki Google bez wywiązania się z zobowiązań w zakresie przeciwdziałania fragmentacji systemu.
- 20) Po drugie decyzja stanowi, że zobowiązania w zakresie przeciwdziałania fragmentacji mogą ograniczać konkurencję. Jest to spowodowane tym, że: (i) alternatywne wersje systemu Android (tzw. „forki” Androida) stanowią wiarygodne zagrożenie konkurencyjne dla Google; (ii) firma Google aktywnie monitoruje przestrzeganie zobowiązań w zakresie przeciwdziałania fragmentacji i ich egzekwowanie; (iii) zobowiązania w zakresie przeciwdziałania fragmentacji utrudniają rozwój forków Androida; (iv) kompatybilne fork nie stanowią wiarygodnego zagrożenia konkurencyjnego dla firmy Google; (v) zobowiązania w zakresie przeciwdziałania fragmentacji mogą nasilać ograniczanie konkurencji, jeśli zastrzeżone „interfejsy programowania aplikacji” (API) firmy Google są niedostępne dla programistów forków; oraz (vi) postępowanie firmy Google przyczynia się do utrzymania i wzmocnienia dominującej pozycji firmy na poszczególnych krajowych rynkach ogólnych wyszukiwarek internetowych, zniechęca do innowacji i szkodzi, bezpośrednio lub pośrednio, konsumentom.
- 21) Po trzecie w decyzji stwierdza się, że firma Google nie wykazała istnienia żadnego obiektywnego powodu, dla którego udzielanie licencji na aplikację sklepu Play Store i aplikację wyszukiwarki Google powinno być uzależnione od wywiązania się z zobowiązań w zakresie przeciwdziałania fragmentacji.

Zachęty finansowe uzależnione od braku preinstalacji konkurencyjnych ogólnych wyszukiwarek internetowych

- 22) W okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 marca 2014 r. firma Google dokonywała płatności na rzecz producentów urządzeń i operatorów sieci komórkowych w zamian za to, że nie preinstalowali oni konkurencyjnych wyszukiwarek internetowych na żadnym urządzeniu w ramach uzgodnionego portfolio urządzeń z systemem Android. W decyzji stwierdza się, że takie postępowanie stanowiło nadużycie dominującej pozycji firmy Google na krajowych rynkach ogólnych wyszukiwarek internetowych.
- 23) Po pierwsze w decyzji stwierdza się, że zachęty finansowe stanowiły płatności w zamian za wyłączność.
- 24) Po drugie w decyzji stwierdza się, że zachęty finansowe mogły ograniczać konkurencję. Wynika to z faktu, że płatności: (i) ograniczały zachęty dla producentów urządzeń i operatorów sieci komórkowych do preinstalowania konkurencyjnych wyszukiwarek internetowych; (ii) utrudniały dostęp do krajowych rynków ogólnych wyszukiwarek internetowych; oraz (iii) zniechęcały do innowacji.

- 25) Po trzecie w decyzji stwierdza się, że firma Google nie wykazała istnienia żadnego obiektywnego uzasadnienia przyznawania zachęt finansowych.

Jednolite i ciągłe naruszenie

- 26) W decyzji stwierdzono, że cztery rodzaje postępowania opisane powyżej stanowią jednolite i ciągłe naruszenie art. 102 TFUE i art. 54 Porozumienia EOG.
- 27) Po pierwsze wszystkie cztery rodzaje postępowania mają identyczny cel, jakim jest ochrona i wzmocnienie pozycji dominującej firmy Google na rynkach ogólnych wyszukiwarek internetowych, a tym samym zwiększenie jej przychodów za pośrednictwem reklam.
- 28) Po drugie wszystkie cztery rodzaje postępowania uzupełniają się co pozwala firmie Google utworzyć między nimi współzależność i powiązanie.

5. Jurysdykcja

- 29) W decyzji stwierdza się, że Komisja jest właściwa w zakresie stosowania art. 102 TFUE i art. 54 Porozumienia EOG w odniesieniu do postępowania firmy Google, ponieważ ma ono miejsce w EOG oraz może mieć znaczące, natychmiastowe i przewidywalne skutki w EOG.

6. Wpływ na handel

- 30) W decyzji stwierdza się, że postępowanie firmy Google ma odczuwalny wpływ na handel pomiędzy państwami członkowskimi w rozumieniu art. 102 TFUE oraz pomiędzy umawiającymi się stronami EOG w rozumieniu art. 54 Porozumienia EOG.

7. Środki zaradcze i grzywny

- 31) W decyzji zobowiązuje się firmy Google i Alphabet do skutecznego zaprzestania jednolitego i ciągłego naruszenia, a także każdego z czterech odrębnych naruszeń, w terminie 90 dni od daty powiadomienia o decyzji, o ile jeszcze tego nie uczyniły, oraz do powstrzymania się od podjęcia wszelkich działań lub zachowań mających taki sam lub równoważny cel lub skutek. W decyzji wskazano, że jeżeli firmy Google i Alphabet nie spełnią wymogów określonych w decyzji, Komisja nałoży na nie okresową karę pieniężną w wysokości 5 % średniego dziennego obrotu firmy Alphabet w poprzedzającym roku obrotowym.
- 32) Grzywnę nałożoną na firmy Google i Alphabet za naruszenie przepisów oblicza się na podstawie zasad określonych w wytycznych z 2006 r. w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 23 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1/2003. Za jednolite i ciągłe naruszenie, składające się z czterech odrębnych naruszeń, decyzja nakłada na firmę Google grzywnę w wysokości 4 342 865 000 EUR, z czego 1 921 666 000 EUR solidarnie z firmą Alphabet.
-